Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000439

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-12-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: наказ МОН №301 від 18.02.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Удовик Володимир Миколайович
2. Volodymyr M. Udovyk

Кваліфікація: к.і.н., с.н.с., 07.00.01, 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7749-8095

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 27.00.03

Назва наукової спеціальності: Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-12-2024

Спеціальність за освітою: історія та народознавство

Місце роботи здобувача: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: проспект Голосіївський, буд. 3, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.165.01

Повне найменування юридичної особи: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: проспект Голосіївський, буд. 3, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: проспект Голосіївський, буд. 3, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.31.11, 13.31.91, 13.51.91, 13.71.91

Тема дисертації:

1. Документальні ресурси меморіальних установ інституту президентства в сучасному інформаційному просторі: формування, склад та використання

2. Documentary resources of memorial institutions of the institute of presidency in modern information space: formation, content, and use

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена питанням формування, організації збереження, надання публічного доступу та популяризації документальних ресурсів із проблематики інституту президентства в країнах світу. У роботі висвітлено історію, діяльність та перспективні напрями меморіальних президентських установ (бібліотеки, музеї, архіви) в країнах Америки, Європи, Азії та Африки, а також висловлені методичні рекомендації для України. Дисертація актуалізує дослідження інституту президентства як політичного феномену та суб'єкта найвищих владних повноважень у різноманітних історичних реаліях, на засадах бібліотекознавчого та документознавчого аналізу, що дає змогу вивчити історію становлення інституту президентства, сприйняття, означення та подолання викликів у складні кризові періоди, спираючись на кращі практики зарубіжного досвіду. Документальна спадщини діяльності інституту президентства складається з багатьох архівних документів, бібліотечних фондів та музейних предметів, бібліографічних джерел, електронних ресурсів, які у

сукупності дають можливість представити найбільш повну картину про розвиток інституту президентства, особистість президентів, суспільно-політичний період перебування на посаді, багатогранну діяльність, пов'язану з багатьма сферами життя держави, а також соціокультурний аспект президентської влади. Це дає багатий матеріал для формування та розвитку інтегрованих бібліотечних колекцій, вивчення різних аспектів соціальної комунікації, у тому числі з точки зору бібліотекознавства, книгознавства, бібліографознавства. У роботі розкрито історіографічні аспекти зарубіжного бібліотекознавства, архівознавства та музеєзнавства щодо концепцій створення, формування фондів та документальних колекцій інституту президентства, тенденцій їхнього розвитку. Вперше було комплексно представлено джерельну базу дослідження проблематики інституту президентства, у тому числі документальні фонди меморіальних колекцій, бази даних, мережеві електронні ресурси, мультимедійні ресурси, а також розглянуто найважливіші аспекти документальних джерел президентських бібліотек та музеїв, що розкривають особистість президентів, у тому числі авторські праці та звернення президентів, їхні промови як основний інструменти спілкування із суспільством. На основі багаторічних досліджень порівняльного аналізу різноманітних форм організації документальних колекцій президентської влади в різних куточках світу зроблена класифікація меморіальних президентських установ за типом та видовим складом документів, а також особливості формування та збереження спеціалізованих документальних колекцій президентської влади, з урахуванням впливу політичного устрою, історичних і політичних традицій та іміджу політичного лідера на наявність тієї чи іншої меморіальної інституції для збереження його документальної спадщини. У роботі вивчено успішні практики застосування методів та технології поширення інформації про інститут президентства та документальної підтримки влади в різних країнах, а також засоби підвищення популяризації цієї інституції як вищого державного органу незалежно від постатей самих президентів. На основі зарубіжного досвіду визначено рекомендації для подальшої модернізації діяльності Фонду Президентів України Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, дослідження джерельних комплексів, розширення напрямів з використанням новітніх технологій та видів популяризації колекційного фонду. Ключові слова: інститут президентства, президентська бібліотека, музей, архів, джерела дослідження, меморіальні заклади, електронні ресурси, Україна, США, Європа, Азія, Африка.

2. The research is focused on issues of formation, preservation, provision of public access and promotion of documentary resources which concern problems of the institute of presidency in world countries. History, activities, and prospective directions of memorial presidential institutions (libraries, museums, archives) in American, European, Asian, and African countries are covered in the dissertation, and guidelines namely for Ukrainian realities are offered. The research highlights particular importance of studies of the institute of presidency as a political phenomenon and as a subject of the highest power authority within various historical realities, based on library and documentary analysis, which, using the best world experience practices, allows to study the history of the institute of presidency, its rising, reception, definition, and how it has faced challenges during hard crisis times. Documentary legacy of the institute of presidency consists of many archival documents, libraries and museums collections, bibliography sources, electronic resources, which in its combination give an opportunity to present the most complete view on the institute of presidency development, presidents' personalities, social and political context during their being in office, as well as sociocultural aspect of presidential power. It offers rich material to shape and develop integrated libraries collections, to study various aspects of social communication, in particular from the viewpoint of library, book, and bibliography studies. The research places one of the emphasis on historiography aspects of foreign library studies, archival science, and museology regarding the conceptions of creating, collections and documentary sets of the institute of presidency formation, tendencies in their advancement. For the first time the source base for study the institute of presidency is presented comprehensively, namely, documentary parts of memorial collections, databases, Internet electronic resources, multimedia resources, and the most important aspects of documentary sources of presidential libraries and museums which reveal presidents' personalities, in particular presidents' own works, their speeches and addresses as the main forms of presidents' public communication. Long-term comparative analysis of various forms of presidential documentary collections in different countries has made possible to elaborate classification

of memorial presidential institutions according to the type and kinds of documents, and to shed the light on special characteristics of formation and preservation of specialized documentary collections of presidential power, given the influence of political system, historical and political traditions, and certain political leader' image on the very fact of presence of a memorial institution called to preserve president' documentary legacy. One of the research accents is on the successful practices in applying methods and techniques which allow to expand dissemination of information on the institute of presidency and authorities' documentary support, in various countries, as well as on the means to increase popularization of this institute as the highest state body regardless of the very presidents' personalities. Basing foreign experience, guidelines for further modernization of the Foundation of Presidents of Ukraine of V. I. Vernadsky National library of Ukraine, for resources complexes study, and maintaining new areas of work using modern technologies and ways to popularize the Foundation collections, are designed. Keywords: the institute of presidency, presidential library, museum, archive, research sources, memorial institutions, electronic resources, Ukraine, USA, Europe, Asia, Africa.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Удовик В. М. Інформаційно-аналітична діяльність Фонду Президентів України в умовах конституційної трансформації інституту президентства в Україні // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2007. – Вип. 18. – С. 210–215.
- 2. Удовик В. М. Науково-інформаційні ресурси про президентів та інститут президентства в країнах СНД // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2008. – Вип. 21. – С. 98–107.
- 3. Удовик В. М. Президентська політика сприяння розвитку бібліотечної справи в країнах світу // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2009. – Вип. 25. – С. 94–100.
- 4. Удовик В. М. Матеріали президентських виборчих кампаній в системі документної комунікації // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2011. – Вип. 32. – С. 30–35.
- 5. Удовик В. М. Інститут президентства в Україні: джерела дослідження // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2011. – Вип. 30. – С. 134–142.
- 6. Удовик В. Н. Мультимедийные ресурсы в электронной библиотеке Фонда Президентов Украины // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. Вып. 9. / МААН, Совет директоров науч. б-к и информ. центров ; редкол.: А. С. Онищенко (пред.) и др. – Киев, 2011. – С. 161–168.
- 7. Удовик В. М. Представлення глави держави в сучасному інформаційному просторі: досвід провідних країн // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2012. – Вип. 33. – С. 30–35.
- 8. Удовик В. М. Публічні промови президентів як складова документальної спадщини політичної історії // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – Вип. 36. – С. 30–37.
- 9. Удовик В. Н. Ресурсы устной истории в президентских библиотеках США // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и

теорет. сб. Вып. 11 / МААН, Совет директоров науч. б-к и информ. центров ; редкол.: А. С. Онищенко (пред.) и др. – Киев, 2013. – С. 162–169.
- 10. Удовик В. М. Європейська традиція збереження спадщини президентства // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2013. – № 1. – С. 26–31.
- 11. Удовик В. М. Документальна спадщина президентів держав у сучасному електронному інформаційному просторі: формування та склад // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – Вип. 35. – С. 414–422.
- 12. Удовик В. М. Матеріали аналітичних організацій у інформаційному супроводі функціонування інституту президентства в країнах світу // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 81–87.
- 13. Удовик В. М. Мережеві інформаційні ресурси електронного урядування в Україні: проблеми та перспективи // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2014. – Вип. 4. – С. 96–102.
- 14. Удовик В. М. Президентські музеї в країнах світу: особливості створення та форми діяльності // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – Вип. 41. – С. 166–179.
- 15. Удовик В. М. Президентські бібліотеки як спеціалізовані документальні фонди: історіографія питання // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 20–29.
- 16. Удовик В. М. Документальна спадщина португальських президентів: форми організації та забезпечення доступу // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2016. – Вип. 3. – С. 50–59.
- 17. Удовик В. М. Президентські бібліотеки США: історичні дискусії та тенденції розвитку // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 60. – С. 62–74. https://doi.org/10.15407/np.60.062
- 18. Удовик В. М. Просвітницька діяльність президентських бібліотек: міжнародний досвід // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 58. – С. 336–347. https://doi.org/10.15407/np.58.336
- 19. Удовик В. М. Документальні ресурси інституту президентства в Республіці Казахстан: форми збереження і забезпечення доступу // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 484–502. https://doi.org/10.15407/np.64.484
- 20. Удовик В. М. Архівні джерела з історії становлення інституту президентства в Україні: формування та актуальні питання дослідження / В. М. Удовик // Рукописна та книжкова спадщина України. – 2024. – № 1. – С. 154–166. https://doi.org/10.15407/rksu.32.154
- 21. Удовик В. М. Бібліотечно-музейно-архівна колекція Фонду Президентів України в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського: історико-культурологічний аспект / В. М. Удовик, Л. О. Матвійчук // Рукописна та книжкова спадщина України. – 2024. – № 2. – С. 186–199. https://doi.org/10.15407/rksu.33.186
- 24. Udovyk V. The special collection “Fond of the Presidents of Ukraine” as the integrated informational resource research institute of presidency // Slavic & East European Information Resources. – 2016. – Vol. 17 (1-2)
- 23. Удовик В. Информационная деятельность президентской библиотеки Азербайджанской Республики // Kitabxanasunasliq ve informasiya = Библиотековедение и информация : науч.-теорет. и практ. журн. – Баку, 2015. – № 1. – С. 67–73.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попик Володимир Іванович
2. Volodymyr Popyk

Кваліфікація: д. і. н., професор, член-кор., 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8746-1026

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: проспект Голосіївський, буд. 3, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Олена Василівна
2. Olena V. Shevchenko

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Половинчак Юлія Миколаївна

2. Polovynchak Yuliia M.

Кваліфікація: д. соц. ком., с.н.с., 07.00.01, 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 05417058

Місцезнаходження: проспект Голосіївський, буд. 3, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григоревська Олена Вікторівна

2. Olena Hryhorevska

Кваліфікація: д. соц. ком., старший науковий співробітник, 27.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Дубровіна Любов Андріївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дубровіна Любов Андріївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Удовик В. М.
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна